

A

בס"ד
Intro

Today we will learn בע"ה דף ג of Mesechte Yevamos.
Some of the topics we will learn about today include:

A discussion of the order of the 15 איסורי ערוה listed in our Mishnah, and an explanation as to why they were presented specifically in this order.

The sources in the Torah for the prohibition of ערוה איסורי even in a case of ייבום

A

The reasoning of the specific order of the 15 איסורי ערוה

SOURCES of the איסורי ערוה

B

Some of the key topics and concepts that we will learn about include:

ייבום
If a man passes away without leaving children, the Torah teaches that the wife is forbidden to marry anyone else, but rather must first undergo ייבום, in which she marries the brother of her deceased husband, as stated in the Torah in Parshas כי תצא.

חליצה
If the brother of the deceased husband does not wish to marry his sister-in-law, then חליצה must be performed, where they both appear in front of Beis Din. The brother states that he does not wish to marry his sister-in-law, and the sister-in-law then removes his sandal from his right foot and spits in front of him, stating the Pasuk:

ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית אחיו
After this ceremony, she is free to marry whomever she pleases.

צרה
If a person has more than one wife, each wife is called a צרה to the other, as usually the multiple wives do not get along on the best of terms. The term צרה comes from the Pasuk by Penina and Chana וכעתה צרתה, which the Meforshim explain מלשון צר ואויב.

B

ייבום

חליצה

צרה

C

סוטה
A woman who was warned by her husband from secluding herself with another man, and ignored this warning, and in fact secluded herself with this man is called a סוטה - and is suspected of committing a sin with this other man. An אשה סוטה is forbidden to live with her husband until she drinks the מים מלאים, as detailed in Parshas נשא.

אתי עשה ודחי לא תעשה
In most cases, if there is a מצוות עשה, a positive Mitzvah, the performance of which would cause the transgression of a מצוות לא תעשה, a negative Mitzvah, we generally say - עשה דוחה לא תעשה -

The מצוות עשה overrides the מצוות לא תעשה, to allow the person to fulfill the positive Mitzvah.

C

סוטה

אתי עשה
ודחי לא תעשה

1 So let's review.....

The Gemara seeks to explain the reasoning of the specific order in which the 15 איסורי ערוה are listed in our Mishnah:

The Gemara first mentions two possible criteria which are sometimes used to establish an order of listing.

-1-

תנא חומרי חומרי נקט

We first mention the most stringent case, and then continue in descending order.

-2-

כיון דאתיא מדרשא חביבא ליה

We first mention a case which is derived via a דרשא, but not explicitly written in the Torah, as this was more חביב to the חכמים.

1

The reasoning of the specific order of the 15 איסורי ערוה

2 POSSIBLE CRITERIA

<p>2</p> <p>כיון</p> <p>דאתיא מדרשא חביבא ליה</p> <p>First which is derived via a דרשא</p>	<p>1</p> <p>תנא</p> <p>חומרי חומרי נקט</p> <p>First the most stringent case</p>
--	---

2 The Gemara however rejects these criteria, because they do not fit the order of our Mishnah.

2

~~X~~

They do not fit the order of our Mishnah

3 As part of the discussion of מלתא דאתיא מדרשא, the Gemara explains that with the exception of one, all איסורי ערוה are עיקר איסוריהו בהדיא כתיב בהו

The איסור itself is clearly stated in the Torah.

The exception is;

בתו עיקר איסורא מדרשא

The איסור of one's daughter is derived from a Drasha.

3

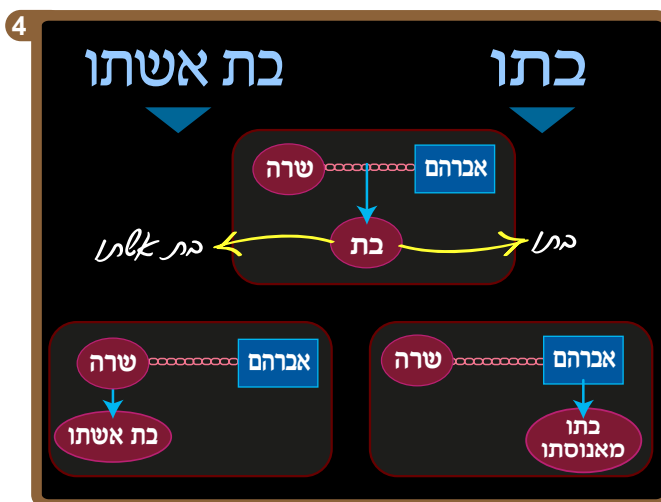
ALL (except one)

<p>איסורי ערוה</p> <p>עיקר איסוריהו בהדיא כתיב בהו</p>	<p>בתו</p> <p>עיקר איסורא מדרשא</p>
--	-------------------------------------

↓

4 Let's clarify: There are two separate איסורים
 בתו – His daughter
 בת אשתו – His wife's daughter

Now, in a regular marriage, בתו is the daughter of both. However, בתו can also be בתו – A daughter he had out-of-wedlock, where she is HIS daughter, but not his wife's daughter. Similarly, בת אשתו – Can also be his wife's daughter from a previous marriage, who is NOT his daughter.

5 Now, let's look at the Psukim. We know that the Psukim in עריות are the אזהרות – the prohibitions of the פרשת אחרי מות – and the Psukim in עונשים are the various punishments for each ערוה.

Now, in פרשת אחרי מות we do NOT have an explicit prohibition for בתו, his daughter, but only for בת בנו ובת בתו, his granddaughters; as the Posuk says;

ערוה בת בנו או בת בתך לא תגלה ערותך כי ערוהך הנה

However, we DO have an explicit prohibition for בת אשתו, his wife's daughter and granddaughters; as the Pasuk says;

ערוה אשה ובתה לא תגלה

את בת בנה ואת בת בתה לא תקח לגלות ערותה

שאררה הנה זמה היא

As Rashi explains; the second Posuk mentions the word אשה, which is defined as an Halachically married wife, hence בת אשתו. However, the first Posuk does not mention the word אשה at all, and therefore includes even offspring מאנוסתו - And since בתו is not mentioned,

אתיא הנה הנה

As Rashi writes; לאיסורא - We learn the prohibition of בתו

from בת אשתו via this גזירה שוה –

מה התם בתו כבת בתו

אף כאן בתו כבת בתו

(לשון רש"י)

The daughter and granddaughters are equally איסור.

Regarding the punishment of בת אשתו – and by extension Of בתו מאנוסתו:

Since in the above-mentioned Posuk of בת אשתו it says;

שאררה הנה זמה היא

And in פרשת קדושים, regarding the עונש for חמותו, one's mother-in-law, the Posuk says;

ואיש אשר יקח את אשה ואת אמה

זמה היא באש ישרפו

אתיא זמה זמה

As Rashi writes, we learn the punishment of בת אשתו from

via this גזירה שוה –

מה להלן שריפה

אף כאן שריפה

(לשון רש"י)

And the punishment of בתו מאנוסתו is then learned from בת אשתו based on the earlier גזירה שוה הנה הנה.

6 Regarding the order of the Mishnah, the Gemara concludes;

תנא קורבי קורבי נקט
The Mishnah follows a pattern of categories and groups by giving precedence to the closer relatives of the יבם.
Therefore,

תנא בתו ובת בתו ובת בנו דקרובי עצמו
The Mishnah first mentions the daughter and granddaughters of the יבם, because they are his closest blood relatives – As Rashi explains;

ואין בכלול קרובות כאילו
Of the 15, none are closer than these.
Tosfos explains that בתו ובת בתו are considered closer than אחותו, because,
ברא כרעיה דאבוח – Offspring are considered an extension of the parent.

ואידי דתנא שלשה דורות למטה דידיה
תנא נמי שלשה דורות למטה דידיה
After teaching three generations below the יבם, the Mishnah teaches three generations below his wife;

בת אשתו ובת בנה ובת בתה
His wife's daughter and granddaughters
Rashi adds;

ואע"ג דהנך לאו משום קורבה דידיה אסירן ליה
Even though these are not his blood relatives

ואידי דתנא שלשה דורות למטה דידיה
תנא שלשה דורות למעלה דידיה
After teaching three generations BELOW his wife, the Mishnah proceeds to list three generations ABOVE his wife:

חמותו ואם חמותו ואם חמיו
His wife's mother and grandmothers

The Mishnah now comes back to the יבם's blood relatives;

ותנא אחותו ואחות אמו דקרובי עצמו
And teaches about his sister, and his maternal aunt, who are his blood relatives, but not as close as בתו

ואידי דאיירי באיסור אחוח
תנא אחות אשתו
And while discussing the prohibition of siblings, the Mishnah teaches about his wife's sister, and also about אחיו מאמו - his maternal brother's wife.

For the very same reason,

אידי דאיירי באיסור אחוח
תנא אשת אחיו שלא היה בעולמו
The Mishnah first teaches אחוח, אשת אחיו שלא היה בעולמו, which has an element of אחוח, והדר תנא כלתו

And then mentions כלתו, his daughter-in-law –
=====

6 Regarding the order of the Mishnah, the Gemara concludes;

תנא קורבי קורבי נקט...

דקרובי
וצאון } בתו
ובת בתו
ובת בנו

אידי דתנא שלשה דורות למטה דידיה
תנא נמי שלשה דורות למטה דידיה } בת אשתו
ובת בנה
ובת בתה

ואידי דתנא שלשה דורות למטה דידיה
תנא שלשה דורות למטה דידיה } חמותו
ואם חמותו
ואם חמיו

דקרובי וצאון } אחותו
ואחות אמו

אידי דאיירי באיסור אחוח ~ אחות אשתו

אידי דאיירי באיסור אחוח
תנא אשת אחיו שלא היה בעולמו ~ אשת אחיו מאמו

והדר תנא כלתו ~ כלתו

7 The Gemara next explains the **לשון המשנה**:
 פטורות צרותיהן וצרות צרותיהן
 מן החליצה ומן הייבום
 The word **פטורות**, as opposed to **אוסרות** teaches the following:
 דבמקום מצוה הוא דאסירה צרה
 ושלא במקום מצוה שריא
 Only in a potential **ייבום** situation - where the **בעל** of the **ערה** and the **אסור** **צרת** is the **יבם**'s brother - is the **Tzarah** to the **אח**, because, since she is **פטורה** from **ייבום**, she is an **אסור** to the **יבם**, because, since she is **פטורה** from **ייבום**, she is a **אסור** to the **יבם**'s relative, then, when the **בעל** dies, that relative is allowed to marry the **ערה**, because there is **אסור** **ח**.
 If the Mishnah had used the word **אוסרות**, we might have mistakenly thought that **צרת ערה** is an independent **אסור** - That all co-wives of an **ערה** become **אסור** to the **ערה**'s relatives.

7

לשון המשנה:
פטורות צרותיהן וצרות צרותיהן מן החליצה ומן הייבום

The word **פטורות**, as opposed to **אוסרות** teaches...

ושלא במקום מצוה שריא
 Stranger
 נחשק
 ראובן
 שרה
 רבקה צרה
 אומר

דבמקום מצוה הוא דאסירה צרה
 Brother
 שמעון
 ראובן
 שרה
 רבקה צרה
 אסור

8 In the phrase
 פטורות... מן החליצה ומן הייבום
 The addition of the words **מן החליצה** teaches;
 כל העולה לייבום עולה לחליצה
 וכל שאינו עולה לייבום אינו עולה לחליצה
 And as Rashi, in explanation, adds a critical word to this phrase;
 דכל העולה לזיקת ייבום
 עולה לזיקת חליצה
 וכל שאין עולה לזיקת ייבום
 פטורה מן החליצה
 Only where there is a bond, which binds the **יבמה** to the **יבם** for **ייבום**, is **חליצה** required to release that bond.
 However, where there is **NO** bond for **ייבום**, as in the case of **ערה** and **וצרת ערה**, there is no need for **חליצה**.
 Had the Mishnah just said **פטורות... מן הייבום**, we might have mistakenly thought that a **זיקה** exists even in a case of **ערה** and **וצרת ערה**, and the **פטורה** - as taught on **Amud Bais** - is merely a **גזירה** to exempt from **ייבום**, but **חליצה** is still required to release the **זיקה**.

8

לשון המשנה:
פטורות... מן החליצה ומן הייבום

The addition of the words **מן החליצה** teaches...

כל העולה לייבום עולה לחליצה
וכל שאינו עולה לייבום אינו עולה לחליצה

דכל העולה לזיקת ייבום
 עולה לזיקת חליצה
 וכל שאין עולה לזיקת ייבום
 פטורה מן החליצה

9 The Mishnah mentions חליצה before ייבום, because it follows the opinion of אבא שאול in the following Machlokes, elaborated on further on Daf נט:
 The רבנן say;
 מצות יבום קודמת למצות חליצה
 Yibum is preferred. As the Psukim read, the brother shall perform ייבום with the wife of his deceased brother. And if he does not wish to do so, she shall perform חליצה.
 אבא שאול says;
 מצות חליצה קודמת למצות ייבום
 חליצה is preferred. Because, according to אבא שאול, in ייבום, if one is not completely פוגע בערוה, מכון לשם שמים, he is considered

The Mishnah mentions
חליצה
 before
ייבום

אבא שאול רבנן

מצות חליצה קודמת למצות ייבום מצות יבום קודמת למצות חליצה

If he is not מכון לשם שמים, he is considered כאילו פוגע בערוה

10 The Gemara now proceeds to explain the Mishnah:
 מנה"מ
 From where in the Torah do we derive this Halachah that an ערוה, and her צרה and צרת, are in fact פטור from ייבום?
 דתנו רבנן
 Regarding אחות אשה, the prohibition of marrying one's wife's sister, the Pasuk says;
 ואשה אל אחותה לא תקח
 לצרור לגלות ערותה עליה בחייה
 Where the word עליה is superfluous -
 And regarding ייבום the Pasuk says;
 יבמה יבא עליה
 The ערוה teaches עליה עליה גזירה שוה
 מה להלן במקום מצוה
 אף כאן במקום מצוה
 The יבום applies even in a case of מצוה, even in a case of יבום;
 ואמר רחמנא לא תקח
 The Torah says do not take an אחות אשה even in a case of יבום -
 hence she is פטור from יבום.
 We learn that the צרה is also פטור, from the superfluous word לצרור -
 And צרת, from the fact that the Torah writes ולא לצרור, with a double Reish

10 מנא הני מילי?
 From where do we derive that an ערוה, and her צרה and צרת are פטור

דתנו רבנן...

ייבום: יבמה יבא עליה

אחות אשה: ואשה אל אחותה לא תקח לצרור לגלות ערותה עליה בחייה

שאר עריות: מה אחות אשה מיוחדת שהיא ערוה וחייבין על זדונה כרת ועל שגגתה חטאת ואסורה ליבם וצרתה אסורה אף כל שהיא ערוה וחייבין על זדונה כרת ועל שגגתה חטאת ואסורה ליבם וצרתה אסורה

צרה: צרור לא יבא עליה

צרת צרה: צרור לא יבא עליה

מנא הני מילי? במה להלן במקום מצוה אף כאן במקום מצוה

ואמר רחמנא לא תקח

מנא הני מילי? במה להלן במקום מצוה אף כאן במקום מצוה

מנא הני מילי? במה להלן במקום מצוה אף כאן במקום מצוה

אחות אשה, the other עריות are then compared to אחות אשה:
 מה אחות אשה מיוחדת שהיא ערוה
 וחייבין על זדונה כרת ועל שגגתה חטאת
 In the same way that אחות אשה is an ערוה, punishable by כרת
 וקרבן חטאת בשוגג, and therefore,
 ואסורה ליבם וצרתה אסורה
 She is forbidden to the יבם, and her צרה is likewise forbidden -
 אף כל שהיא ערוה
 וחייבין על זדונה כרת ועל שגגתה חטאת
 אסורה ליבם וצרתה אסורה
 So too, all עריות which meet this criteria - and their צרות, are
 forbidden as well.
 The Braisa concludes:
 מכאן אמרו חכמים
 חמש עשרה נשים פטורות צרותיהן וצרות צרותיהן
 מן החליצה ומן הייבום
 עד סוף העולם
 This is the source of the Mishnah's ruling at the beginning of the Masechta.

